

Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

► **B**

NÕUKOGU DIREKTIIV 1999/63/EÜ,

21. juuni 1999,

**milles käsitletakse Euroopa Ühenduse Reederite Ühingu (ECSA) ja Euroopa Liidu
Transporditöölise Ametiühingute Liidu (FST) sõlmitud kokkulepet meremeeste tööaja
korralduse kohta**

(EÜT L 167, 2.7.1999, lk 33)

Muudetud:

Euroopa Liidu Teataja

nr lehekülg kuupäev

► **M1** Nõukogu direktiiv 2009/13/EÜ, 16. veebruar 2009

L 124 30 20.5.2009

NÕUKOGU DIREKTIIV 1999/63/EÜ,

21. juuni 1999,

milles käsitletakse Euroopa Ühenduse Reederite Ühingu (ECSA) ja Euroopa Liidu Transporditöölise Ametiühingute Liidu (FST) sõlmitud kokkulepet meremeeste tööaja korralduse kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 139 lõiget 2,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut

ning arvestades, et:

- (1) Amsterdami lepingu jõustumisest tulenevalt on Maastrichti lepinguga muudetud Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud sotsiaalpoliitika protokollile lisatud sotsiaalpoliitika kokkuleppe sätteid võetud Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklitesse 136–139;
- (2) asutamislepingu artikli 139 lõike 2 kohaselt võivad tööturu osapooled ühiselt taotleda, et ühenduse tasandil sõlmitud kokkuleppeid rakendataks nõukogu otsusega komisjoni ettepaneku põhjal;
- (3) nõukogu võttis 23. novembril 1993 vastu direktiivi 93/104/EÜ, milles käsitletakse tööaja korralduse teatavaid aspekte; ⁽¹⁾ mere-transport on üks neid tegevusalasid, mis nimetatud direktiivi reguleerimisalast välja jäeti;
- (4) arvesse tuleks võtta asjakohaseid Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni konventsioone tööaja korralduse kohta, kaasa arvatud eelkõige meremeeste tööaega käsitlevad konventsioonid;
- (5) komisjon on sotsiaalpoliitika kokkuleppe artikli 3 lõike 2 kohaselt konsulteerinud tööturu osapooltega ühenduse tegevuse võimaliku suuna üle, pidades silmas direktiivi 93/104/EÜ reguleerimisalast välja jäetud sektoreid ja tegevusalasid;
- (6) pärast nimetatud konsulteerimist leidis komisjon, et selles valdkonnas on ühenduse tegevus soovitatav, ning konsulteeris veel kord tööturu osapooltega ühenduse tasandil kavandatava ettepaneku sisu üle vastavalt sotsiaalpoliitika kokkuleppe artikli 3 lõikele 3;
- (7) Euroopa Ühenduse Reederite Ühing (ECSA) ja Euroopa Liidu Transporditöölise Ametiühingute Liit (FST) informeerisid komisjoni oma soovist alustada läbirääkimisi vastavalt sotsiaalpoliitika kokkuleppe artiklile 4;
- (8) 30. septembril 1998 sõlmisid nimetatud organisatsioonid kokkuleppe meremeeste tööaja kohta; nimetatud kokkuleppes esitatakse komisjonile ühine taotlus rakendada see kokkulepe nõukogu otsusega komisjoni ettepaneku põhjal vastavalt sotsiaalpoliitika kokkuleppe artikli 4 lõikele 2;
- (9) oma 6. detsembri 1994. aasta resolutsioonis — resolutsioon Euroopa Ühenduse sotsiaalpoliitika teatud aspektide kohta: panus ühenduse majanduslikku ja sotsiaalsesse lähenemisse ⁽²⁾ — palus nõukogu tööturu osapooltel kasutada võimalust sõlmida kokkuleppeid, sest tööturu osapooled on sotsiaalsele tegelikkusele ja sotsiaalsetele probleemidele lähemal;

⁽¹⁾ EÜT L 307, 13.12.1993, lk 18.

⁽²⁾ EÜT C 368, 23.12.1994, lk 6.

▼B

- (10) käesolevat kokkulepet kohaldatakse meremeeste suhtes, kes töötavad kas eraisikule või avalik-õiguslikule isikule kuuluval merelaeval, mis on registrisse kantud mõne liikmesriigi territooriumil ning tavapäraselt tegeleb kaubandusliku meresõiduga;
- (11) kokkuleppe rakendamiseks kohane õigusakt on direktiiv asutamislepingu artikli 249 tähenduses; see on liikmesriikidele siduv saavutatava tulemuse seisukohalt, jättes nende valida vormi ja meetodid;
- (12) asutamislepingu artiklis 5 ettenähtud subsidiaarsus- ja proportsionaalsuspõhimõtte kohaselt ei suuda liikmesriigid käesoleva direktiivi eesmärgi täielikult saavutada ning seetõttu võib neid paremini saavutada ühenduse tasandil; käesolev direktiiv ei lähe nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale;
- (13) kokkuleppes kasutatud mõistete puhul, mida seal ei ole konkreetset määratletud, lubab direktiiv liikmesriikidel need määratleda kooskõlas siseriikliku õiguse või praktikaga, nagu seda tehakse samalaadseid mõisteid kasutavate muude sotsiaalvaldkonna direktiivide puhul, tingimusel et kõnealused määratlused järgivad kokkuleppe sisu;
- (14) komisjon on koostanud ettepaneku direktiivi kohta vastavalt oma 20. mai 1998. aasta teatisele sotsiaalse dialoogi kohandamise ja edendamise kohta ühenduse tasandil, võttes arvesse allakirjutatud esindajastatust ning kokkuleppe iga klausli seaduslikkust;
- (15) komisjon informeeris vastavalt oma 14. detsembri 1993. aasta teatisele sotsiaalpoliitika kokkuleppe kohaldamise kohta Euroopa Parlamenti ning majandus- ja sotsiaalkomiteed, saates neile direktiivi ettepaneku ja kokkuleppe teksti;
- (16) kokkuleppe rakendamine aitab kaasa asutamislepingu artikli 136 eesmärkide saavutamisele,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Käesoleva direktiivi eesmärk on jõustada meresõidusektoris tööturu osapooli esindavate organisatsioonide (ECSA ja FST) vahel 30. septembril 1998 sõlmitud kokkuleppe meremeeste tööaja korralduse kohta, mille tekst on esitatud direktiivi lisas.

Artikkel 2

Miimumnõuded

- 1. Liikmesriigid võivad säilitada või kehtestada käesoleva kokkuleppe sätetest soodsamad sätted.
- 2. Käesoleva direktiivi rakendamine ei õigusta töötajate üldise kaitsuse taseme alandamist direktiiviga reguleeritavas valdkonnas. See ei piira liikmesriikide ja/või tööturu osapoolte õigust kehtestada olukorra muutudes teistsuguseid juriidilisi, halduslikke või lepingulisi meetmeid kui need, mis kehtivad käesoleva direktiivi vastuvõtmise ajal, tingimusel et alati järgitakse direktiivis ettenähtud miimumnõudeid.

Artikkel 3

Direktiivi ülevõtmine

- 1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud normid 30. juuniks 2002 või tagavad, et hiljemalt sel kuupäeval on tööturu osapooled kehtestanud vajalikud meetmed kokkuleppe teel,

▼B

kusjuures liikmesriigid peavad võtma vajalikud meetmed, et tööturu osapooled saaksid igal ajal tagada käesolevas direktiivis ettenähtud tulemuste saavutamise. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.

2. Kui liikmesriigid võtavad esimeses lõikes nimetatud normid vastu, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

*Artikkel 4***Adressaadid**

Direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

▼B

LISA

EUROOPA KOKKULEPE**meremeeste tööaja korralduse kohta**

Võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud sotsiaalpoliitikat käsitlevale protokollile (nr 14) lisatud sotsiaalpoliitika kokkulepet, eriti selle artikli 3 lõiget 4 ja artikli 4 lõiget 2,

ning arvestades, et:

sotsiaalpoliitika kokkuleppe artikli 4 lõige 2 näeb ette, et ühenduse tasandil sõlmitud kokkuleppeid võib allakirjutanute ühisel taotlusel rakendada nõukogu otsusega komisjoni ettepaneku põhjal;

käesolevaga esitavad allakirjutanud sellise taotluse,

ON ALLAKIRJUTANUD KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

Klausel 1

1. Käesolevat kokkulepet kohaldatakse meremeeste suhtes, kes töötavad kas eraisikule või avalik-õiguslikule isikule kuuluval merelaeval, mis on registreeritud mõne liikmesriigi territooriumil ning tavapäraselt tegeleb kaubandusliku meresõiduga. Käesoleva kokkuleppe kohaldamisel peetakse kahe riigi registreeritud laeva registreeritud kantuks selle riigi territooriumil, kelle lippu ta kannab.
2. Kui käesoleva kokkuleppe kohaldamisel tekib kahtlus, kas laeva tuleks pidada merelaevaks või kaubandusliku meresõiduga tegelevaks laevaks käesoleva kokkuleppe tähenduses, otsustab selle küsimuse liikmesriigi pädev asutus. Konsulteerida tuleks reederite ja meremeeste organisatsioonidega.

▼M1

3. Kui esineb kahtlusi, kas teatavat isikukategooriat tuleb käesoleva lepingu tähenduses käsitleda meremeestena, lahendab küsimuse iga liikmesriigi pädev asutus pärast konsulteerimist reederite ja meremeeste organisatsioonidega, kes kõnealuse küsimusega tegelevad. Seoses sellega võetakse nõuete kohaselt arvesse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni üldkonverentsi 94. merendusvaldkonda käsitleva istungi resolutsiooni ametialade esindajaid käsitleva teabe kohta.

▼B**Klausel 2**

Käesolevas kokkuleppes kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) *tööaeg* – aeg, mille jooksul meremees on kohustatud tegema laeva heaks tööd;
- b) *puhkeaeg* – tööajaväline aeg; siia hulka ei loeta lühikesi vaheaegu;

▼M1

- c) *meremees* – käesoleva kokkuleppe kohaldamisalasse kuuluva laeva pardal töötav või sellise laeva pardale mis tahes ülesannetes tööle võetud isik;
- d) *reeder* – laeva omanik või muu organisatsioon või isik, näiteks juhataja, agent või laevapereta prahtija, kes sellist vastutust võttes on nõustunud endale võtma käesoleva lepinguga laevaomanikele kehtestatud ülesanded ja vastutuse, olenemata sellest, kas muu organisatsioon või isikud täidavad laevaomaniku nimel teatavaid ülesandeid või vastutust.

▼B**Klausel 3**

Klausliga 5 ettenähtud piires määratakse kindlaks kas maksimaalne tööaeg, mida teataval ajavahemikul ei või ületada, või minimaalne puhkeaeg, mida teataval ajavahemikul tuleb anda.

Klausel 4

Meremehe tavaline tööajanorm põhineb üldjuhul kaheksatunnisel tööpäeval ühe puhkepäevaga nädala kohta ja vabade riigipühadega, ilma et eelõeldu piiraks klausli 5 kohaldamist. Liikmesriikidel võib olla menetlus selliste kollektiivlepingute lubamiseks või registreerimiseks, millega määratakse meremeeste tavaline tööaeg vähem soodsal alusel kui kõnealune norm.

▼B**Klausel 5**

1. Töö- või puhkeaega piiratakse kas:
 - a) maksimaalse tööajaga, mis ei ületa
 - i) 14 tundi 24 tunnise ajavahemiku jooksul ja
 - ii) 72 tundi seitsmepäevase ajavahemiku jooksul,
 või
 - b) minimaalse puhkeajaga, mis on vähemalt
 - i) kümme tundi 24 tunnise ajavahemiku jooksul ja
 - ii) 77 tundi seitsmepäevase ajavahemiku jooksul.
2. Puhkeaega ei või jagada rohkem kui kaheks osaks, millest üks peab olema vähemalt kuue tunni pikkune, ning kahe järjestikuse puhkeaja vaheline aeg ei või olla üle 14 tunni.
3. Ülevaatused, tuletõrje- ja päästepaadiharjutused ning siseriiklike seaduste ja määrustega ja rahvusvaheliste dokumentidega ettenähtud harjutused korraldatakse viisil, mis minimaalselt häirib puhkeaega ega põhjusta väsimust.
4. Valveaja korral, kui meremees peab olema valmis tegutsema näiteks juhul, kui masinaruumis ei ole kedagi, tuleb meremehele anda piisavalt korvav puhkeaeg, kui tema tavalist puhkeaega on töölekutsumise tõttu häiritud.
5. Kui lõigete 3 ja 4 suhtes puudub kollektiivleping või vahekohtuotsus või kui pädev asutus leiab, et kollektiivlepingu või vahekohtuotsuse sätted ei ole piisavad, määrab sellised sätted pädev asutus tagamaks, et asjaomased meremehed saaksid piisavalt puhata.
6. Võttes vajalikul määral arvesse töötajate tervise ja ohutuse kaitse üldpõhimõtteid võib liikmesriikidel olla siseriiklikke seadusi, määrusi või menetlusi, mille kohaselt pädev asutus lubab või registreerib kollektiivlepinguid, mis näevad ette erandeid lõigetes 1 ja 2 sätestatud piirangutest. Võimaluse korral järgivad sellised erandid kehtestatud norme, kuid võivad arvestada sagedasemaid või pikemaajalisi puhkeperioode või korvavat puhkeaega, mida antakse vahiteenistuses osalevatele meremeestele või lähisõidulaeval töötavatele meremeestele.
7. Kergesti juurdepääsetavasse paika kinnitatakse laeva tööaja korraldust kajastav tabel, milles on näidatud iga teenistuskoha kohta vähemalt:
 - a) töötamise ajakava merel ja sadamas ning
 - b) maksimaalne tööaeg või minimaalne puhkeaeg, mis on ette nähtud liikmesriigis kehtivate seaduste, määruste või kollektiivlepingutega.
8. Lõikes 7 nimetatud tabel koostatakse standardvormis laeva töökeeles või töökeeltes ja inglise keeles.

Klausel 6**▼M1**

1. Alla 18aastaste meremeestele on öötöö keelatud. Käesoleva klausli kohaldamisel on öö määratletud kooskõlas riigi õiguse ja tavadega. See hõlmab vähemalt üheksatunnist perioodi, mis algab kõige hiljem keskööl ja lõpeb kõige varem kell 5 hommikul.
2. Erandeid öötöö piirangu rangest järgimisest võib teha pädev asutus, kui
 - a) see pärsiks asjaomaste meremeeste tõhusat väljaõpet kehtestatud programmide ja kavade kohaselt;
 - b) ülesande eriline olemus või akrediteeritud koolituskava nõuab, et erandi alla kuuluvad meremehed täidavad ülesandeid öösel, ja asutus teeb pärast asjaomaste reederite ja meremeeste organisatsioonidega konsulteerimist kindlaks, et töö ei kahjusta nende tervist ja heaolu.
3. Alla 18aastaste meremeeste töölevõtmine ja töötamine on keelatud, kui töö võib ohustada nende tervist või heaolu. Sellise töö liigid määratakse kindlaks riigi õiguse või haldusnormidega või pädeva asutuse poolt pärast asjaomaste reederite ja meremeeste organisatsioonidega konsulteerimist vastavalt asjakohastele rahvusvahelistele standarditele.

▼B**Klausel 7**

1. Laeva kaptenil on õigus nõuda meremehelt töötundide tegemist, mis on vajalikud laeva, laeval olevate isikute või lasti ohutuse huvides või teiste merehädas olevate laevade või isikute abistamiseks.
2. Lõike 1 kohaselt võib kapten peatada töö- või puhkeajagraafiku kohaldamise ning nõuda meremehelt töötundide tegemist, mis on vajalikud normaalse olukorra taastamiseks.
3. Võimalikult kiiresti normaalse olukorra taastumise järel tagab kapten, et graafikujärgsel puhkeajal töötanud meremeestele antakse piisav puhkeaeg.

Klausel 8

1. Meremeeste päevane töö- või puhkeaeg registreeritakse, et võimaldada jälgida klausli 5 sätete täitmist. Meremehele antakse tema kohta käiv registri väljavõte, mille kinnitavad kapten või kapteni volitatud isik ja kõnealune meremees.
2. Määratakse kindlaks sellise registri pidamise kord laeval, kaasa arvatud sissekannete tegemise sagedus. Meremeeste töö- või puhkeaja registri vormi kehtestamisel võetakse arvesse kasutada olevaid rahvusvahelisi juhiseid. Vorm kehtestatakse klausli 5 lõikes 8 ettenähtud keeles.
3. Käesoleva kokkuleppega seotud asjakohaste siseriiklike õigusaktide ja asjakohaste kollektiivlepingute koopiaid hoitakse laevas laevaperele kergesti kättesaadavas kohas.

Klausel 9

Klauslis 8 nimetatud registreid kontrollitakse ja kinnitatakse sobivate ajavahe-
mike järel, et jälgida töö- või puhkeajaga reguleerivate sätete täitmist, millega
on jõustatud käesolev kokkulepe.

Klausel 10

1. Mehitustaseme määramisel, kinnitamisel või läbivaatamisel tuleb arvestada vajadust võimalikult vältida või vähendada ületunnitööd, et tagada piisav puhkamine ja piirata väsimust.
2. Kui registritest või muust tõendusmaterjalist nähtub töö- ja puhkeajaga reguleerivate sätete rikkumine, võetakse tulevaste rikkumiste vältimiseks meetmeid, kaasa arvatud vajaduse korral laeva mehitamise läbivaatamine.
3. Kõik laevad, mille suhtes käesolevat kokkulepet kohaldatakse, peavad olema piisavalt, ohutult ja tõhusalt mehitatud vastavalt pädeva asutuse väljaantud ohutu mehitamise tunnistusele või sellega samaväärsele dokumendile.

Klausel 11

Laeval ei või töötada alla 16aastasi isikuid.

Klausel 12

Reeder varustab kaptenit käesoleva kokkuleppe järgsete kohustuste täitmiseks vajalike ressursidega, kaasa arvatud laeva nõuetekohase mehitamisega seotud kohustused. Kapten teeb kõik vajaliku tagamaks, et käesolevast kokkuleppest tulenevaid meremeeste töö- ja puhkeajaga seotud nõudeid täidetakse.

Klausel 13**▼M1**

1. Meremehed ei või laeval töötada, kui ei neil ole arstitõendit tervise korrasoleku kohta nende ülesannete täitmiseks.
2. Erandid on lubatud ainult käesolevas kokkuleppes ette nähtud korras.
3. Pädev asutus nõuab, et meremeestel on enne laeval tööleasumist kehtiv arstitõend, mis tõendab, et nende tervis on korras nende ülesannete täitmiseks merel.
4. Selleks, et arstitõendid kajastaksid tõepäraselt meremeeste tervislikku seisundit, määrab nende ülesannete seisukohast pädev asutus pärast asjaomaste reederite ja meremeeste organisatsioonidega konsulteerimist ja võttes nõuetekohaselt arvesse kehtivaid rahvusvahelisi suuniseid, arstliku läbivaatuse ja tõendi laadi.
5. Käesolev kokkulepe ei piira meremeeste väljaõppe, diplomeerimise ja vahi-teenistuse aluste rahvusvahelise konventsiooni (1978), nagu seda on muudetud (STCW), kohaldamist. STCW nõuete kohaselt väljastatud arsti-

▼M1

tõend vastab käesoleva klausli punktide 1 ja 2 kohaldamisel pädeva asutuse nõuetele. Meremeeste puhul, kelle suhtes ei kohaldata STCWd, on sisuliselt nendele nõuetele vastav arstitõend samuti vastuvõetav.

6. Arstitõendi väljastab nõuetekohaselt kvalifitseeritud arst või, kui tegemist on ainult silmanägemise tõendiga, pädeva asutuse tunnustatud isik, kes on kvalifitseeritud sellist tõendit väljastama. Arstid peavad olema oma ametiülesannetes täiesti sõltumatud arstlike läbivaatuste teostamisel meditsiinialaste otsuste tegemises.
7. Meremehed, kellele tõendi väljastamisest keelduti või kelle töövõimele kehtestati piirang, eelkõige tööaja, töövaldkonna või tegevusala piirang, antakse võimalus läbi teha täiendavaid läbivaatusi teiste sõltumatute arstide või sõltumatu meditsiiniieksperti juures.
8. Igale arstitõendile märgitakse konkreetselt, et
 - a) meremehe kuulmine ja nägemine ja värvinägemine meremehe puhul, kes võetakse tööle ülesannetes, kus puudulik värvinägemine võib välistada tervisliku sobivuse määratud töö jaoks, on rahuldavad;
 - b) meremehel ei esine tervisehäireid, mida teenistus merel võib süvendada või mis võivad muuta meremehe sellise teenistuse jaoks sobimatuks või ohustada teiste isikute tervist pardal.
9. Kui asjaomase meremehe erikohustuste tõttu või STCW kohaselt ei ole nõutav lühem periood,
 - a) kehtib arstitõend maksimaalselt kaks aastat, välja arvatud juhul, kui meremees on alla 18 aasta vanune, millisel juhul on maksimaalne kehtivusaeg üks aasta;
 - b) kehtib värvinägemistõend maksimaalselt kuus aastat.
10. Kiireloomulistel juhtudel võib pädev asutus lubada meremehel töötada ilma kehtiva arstitõendita kuni järgmise külastatava sadamani, kus meremees saab hankida kvalifitseeritud arstilt arstitõendi, tingimusel et
 - a) sellise loa puhul kehtestatud kehtivusaeg ei ole pikem kui kolm kuud ja
 - b) asjaomasel meremehel on olemas hiljutine aegunud arstitõend.
11. Kui tõendi kehtivusaeg lõpeb reisi ajal, jääb tõend jõusse kuni järgmise külastatava sadamani, kus meremees saab hankida kvalifitseeritud arstilt arstitõendi, tingimusel et tõendi puhul kehtestatud kehtivusaeg ei ole pikem kui kolm kuud.
12. Tavapärastel rahvusvahelistel reisidel sõitvatel laevadel töötavate meremeeste arstitõendid peavad olema vähemalt ingliskeelsed.
13. Tervisekontrolli laad ja arstitõendil kajastatavad andmed määratakse kindlaks pärast konsulteerimist asjaomaste meremeeste ja reederite organisatsioonidega.
14. Kõik meremehed peavad läbima korrapärase tervisekontrolli. Vahiteenistuses osalevad meremehed, kellel on terviseprobleeme, mis arsti väljastatud tõendi kohaselt on tekkinud öötöö tõttu, viiakse võimaluse korral üle neile sobivale päevasele tööle.
15. Lõigetes 13 ja 14 nimetatud tervisekontroll peab toimuma tasuta ning arstisaladust hoides. Sellist tervisekontrolli võib teha riikliku tervishoiusüsteemi raames.

▼B**Klausel 14**

Reederid esitavad pädevatele siseriiklikele asutustele nende nõudmisel informatsiooni vahiteenistuses osalevate ja teiste öötööd tegevate meremeeste kohta.

Klausel 15

Meremeeste ohutust ja tervist tuleb kaitsta nende töö laadi kohaselt. Päeva- ja ööajal töötavate meremeeste puhul peavad olema kättesaadavad ühesugused kaitse- ja ennetusteenused või -võimalused.

Klausel 16**▼M1**

Kõigil meremeestel on õigus saada iga-aastast tasulist põhipuhkust. Tasuline põhipuhkus arvutatakse minimaalselt 2,5 kalendripäeva alusel iga töötatud kuu

▼ M1

kohta ja proportsionaalselt mittetäielike kuude kohta. Minimaalset iga-aastast tasulist puhkust ei või asendada hüvitise maksmisega, välja arvatud juhul, kui töösuhe lõpetatakse.